

ONDERZOEKSPLAN 2006 - 2007

REKENKAMERCOMMISSIE COEVORDEN

Rekenkamercommissie Coevorden
Postbus 2
7740 AA Coevorden

Tel. 0524-598 512
E-mail: rekenkamer@coevorden.nl
Website: www.coevorden.nl/rekenkamer

INHOUD

1	INLEIDING	3
2	ONDERZOEKSPROGRAMMA	4
2.1	Selectiecriteria en selectieproces	4
2.2	Onderwerpen	4
2.2.a.	Het bestuursprogramma 2006-2010	4
2.2.b.	Het aanbestedingsbeleid	5
2.2.c.	Het bouw- en woningtoezicht	5
3	OVERIGE ACTIVITEITEN	6
3.1	JAARVERSLAG 2006	6
3.2	ONDERZOEKSPLAN 2008	6
3.3	EVALUATIE 2006-2007	6
4	ORGANISATIE EN RELATIES	7
4.1	Organisatie	7
4.1.a.	Taak- en rolverdeling	7
4.1.b.	Ondersteuning van de rekenkamercommissie	7
4.2	Relaties	8
4.2.a.	Relatie ten opzichte van de externe accountant	8
4.2.b.	Relatie ten opzichte van het college betreffende 213a onderzoeken	8
4.2.c.	Auditcommissie	8
5	ACTIVITEITENPLANNING	9
6	BEGROTING	10

1 INLEIDING

Bij deze biedt de Rekenkamercommissie Coevorden het Onderzoeksplan 2006 - 2007 aan. In dit onderzoeksplan geeft de rekenkamercommissie aan welke onderzoeken en andere activiteiten zij in de resterende maanden van 2006 en het komende kalenderjaar wil uitvoeren. Daarnaast wordt er in dit onderzoeksplan een uiteenzetting gegeven van een aantal aspecten van de werkwijze en organisatie van de rekenkamercommissie. Hoewel er een uitvoerige notitie werkwijze op onze website beschikbaar is leek het ons goed, gezien de prille start van de rekenkamercommissie, daar wat aandacht aan te besteden in het onderzoeksplan. Bij al die activiteiten vormt de missie van de rekenkamercommissie het uitgangspunt. Deze missie luidt:

De rekenkamercommissie wil een bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van het lokale bestuur, aan de controlerende rol van de raad en aan de transparantie van het gemeentelijk handelen.

De Rekenkamercommissie Coevorden bestaat per 11 april 2006 uit de volgende leden:

- De heer W.A.M. (Wim) ten Hove (voorzitter)
- De heer A.A. (Fred) Gross (extern lid)
- De heer Th.N.J. (Theo) Van Rijmenam (extern lid)
- De heer G.A. (Bert) Zoons (intern lid)
- De heer G. (Geert) Roeles (intern lid)

De commissie heeft zich in eerste instantie voornamelijk gericht op het organiseren van de interne organisatie. De werkwijze van de rekenkamercommissie is vastgelegd in de Verordening Rekenkamercommissie Coevorden (vastgesteld door de raad op 13 december 2005) en in het reglement van orde en de werkwijze, zoals deze door de rekenkamercommissie zelf zijn vastgesteld. Deze documenten zijn te vinden op de website of kunnen bij het secretariaat van de rekenkamercommissie worden opgevraagd.¹ Daarnaast heeft de commissie zich voorgesteld aan onder anderen de raadsfracties, inwoners van de gemeente Coevorden, het Managementteam van de gemeente en andere lokale rekenkamers. Door middel van het voorliggende onderzoeksplan wil de rekenkamercommissie presenteren wat voor de resterende maanden van 2006 en voor het jaar 2007 verwacht kan worden.

Het volgende hoofdstuk bevat de door de rekenkamercommissie gevolgde procedure en gemaakte afwegingen om tot de selectie van onderzoeksonderwerpen voor 2006 en 2007 te komen. In hoofdstuk drie wordt aangegeven welke overige activiteiten de rekenkamercommissie het komende jaar gaat uitvoeren. Hoofdstuk vier behandelt een aantal aspecten van de werkwijze en organisatie van de rekenkamercommissie. Hoofdstuk vijf bevat een totale jaarplanning en hoofdstuk zes geeft de financiële consequenties van de plannen aan.

¹ www.coevorden.nl/rekenkamer.

2 ONDERZOEKSPROGRAMMA

2.1 Selectiecriteria en selectieproces

Zowel de raadsfracties als inwoners van de gemeente Coevorden hebben suggesties kunnen aandragen voor mogelijke onderzoeksonderwerpen. Daarnaast heeft de Rekenkamercommissie Coevorden zelf informatie ingewonnen.

De te selecteren onderwerpen moeten aan de volgende selectiecriteria voldoen:

- Het onderwerp moet leiden tot een onderzoek dat bijdraagt aan de missie en taak van de rekenkamercommissie;
- Het onderwerp heeft substantieel financieel, bestuurlijk en maatschappelijk belang;
- Er is sprake van een beredeneerde twijfel: een onderbouwd vermoeden dat er sprake kan zijn van een falen;
- Er is sprake van een risico: gebrekkige uitvoering heeft relatief ernstige financiële of maatschappelijke gevolgen;
- De meerwaarde van een onderzoek door de rekenkamercommissie (in plaats van een ander gremium) moet duidelijk zijn;
- Het onderwerp moet voor de rekenkamercommissie haalbaar zijn en passen binnen haar financiële en organisatorische mogelijkheden.

Na een eerste beoordeling van de groslijst onder begeleiding van adviseurs van De Lokale Rekenkamer bv uit Utrecht, zijn een aantal mogelijke onderwerpen geselecteerd. Om te komen tot een verduidelijking zijn vervolgens met de indieners van de onderwerpen individuele gesprekken gevoerd. Daarop volgde de definitieve keuze van de onderwerpen.

2.2 Onderwerpen

Uiteindelijk zijn drie onderzoeksonderwerpen geselecteerd, te weten: het coalitieakkoord, het aanbestedingsbeleid en het bouw- en woningtoezicht. In deze paragraaf vindt u een verdere uitleg per onderzoeksonderwerp. Per onderzoek wordt aangegeven wat de aanleiding is voor het onderzoek en welk doel de rekenkamercommissie wil bereiken. Daarnaast wordt er een algemene vraagstelling geformuleerd, die door middel van onderzoek nader zal worden gespecificeerd. De planning van de onderzoeken en de begrote kosten vindt u in hoofdstuk vijf en zes.

2.2.a. Het bestuursprogramma 2006-2010

Het coalitieakkoord dat gesloten is tussen de fracties van PvdA en VVD vormt de aanleiding tot de missie die het gevormde college van B&W heeft opgesteld en dat zijn weerslag heeft gevonden in het bestuursprogramma 2006 – 2010. Het missiedocument, het bestuursprogramma en de verbindingsnotitie vormen een samenhangend geheel. De rekenkamercommissie vraagt zich af of dit geheel voldoende transparant is en voldoende mogelijkheden biedt voor de sturende rol van de raad en wil deze aan een onderzoek onderwerpen.

Het doel van dit onderzoek is het beoordelen en mogelijk verbeteren van de sturende functie van het coalitieakkoord als meerjarig sturingsinstrument voor raad en college ten aanzien van het te voeren beleid. De centrale vraagstelling is:

In hoeverre is het coalitieakkoord van de gemeente Coevorden als plandocument voor meerjarig beleid voldoende sturend voor raad en college?

Hiertoe wil de rekenkamercommissie aansluiten bij een benchmarkonderzoek dat De Lokale Rekenkamer bv heeft uitgevoerd naar de sturende functie van collegeprogramma's. De voordelen van deze onderzoeksopzet zijn de snelle uitvoering van het onderzoek, de geringe kosten en de mogelijkheid om het de kwaliteit van het eigen coalitieakkoord te vergelijken met die van andere gemeenten. Wat betreft de planning is het zaak zo spoedig mogelijk te starten met dit onderzoek vanwege de actualiteit. Ook kunnen de resultaten van het onderzoek als input dienen voor de formulering van de programmabegroting van 2008.

2.2.b. Het aanbestedingsbeleid

Aanbesteden is het proces dat vooraf gaat aan het verstrekken van een opdracht aan een derde voor de uitvoering van werken of de levering van diensten en producten aan de gemeente. Door de mogelijke risico's die het aanbestedingsbeleid met zich meebrengt en vanwege de complexe regelgeving die hierop van toepassing is, is dit onderwerp geselecteerd voor onderzoek. Het onderzoek moet meer duidelijkheid geven over de uitvoering van beleid. Mede gezien de aanzienlijke toekomstige investeringen, moeten leereffecten gegenereerd worden voor volgende projecten. Het doel van het onderzoek naar het aanbestedingsbeleid van de gemeente Coevorden is om te achterhalen of deze uitbestedingen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend plaatsvinden. Oftewel vinden deze uitbestedingen plaats aan de hand van de geldende regelgeving en procedures, wordt met de inzet van zo min mogelijk input de grootst mogelijke output gegenereerd en wordt het door de gemeente gewenste resultaat bereikt?

De centrale vraag die hierbij kan worden geformuleerd luidt als volgt:

Vinden bij de geselecteerde cases de aanbestedingen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend plaats? En wat zegt dit over het aanbestedingsbeleid in het algemeen van de gemeente Coevorden?

Door middel van een selectie zullen een aantal aanbestedingdossiers worden geselecteerd en onderzocht. Bij het onderzoek zal mede gebruik worden gemaakt van externe expertise. Ook zal aan de hand van interviews met betrokken functionarissen een verdieping aan het onderzoek worden gegeven.

2.2.c. Het bouw- en woningtoezicht

De Rekenkamercommissie Coevorden is van mening dat de dienstverlening en het functioneren van het bouw- en woningtoezicht in de gemeente Coevorden, evenals in andere gemeenten, van een hoog niveau moet zijn. De Rekenkamercommissie wil een onderzoek doen om te kunnen constateren dat het gewenste niveau in de gemeente Coevorden wordt gehaald. Zij zal zich daarbij vooral richten op de wachttijden en de communicatie met burgers bij het aanvragen van een bouwvergunning.

De centrale vraag die moet worden gesteld is:

Verloopt de afhandeling van bouwaanvragen door de gemeente Coevorden klantgericht, doeltreffend, doelmatig en rechtmatig?

3 OVERIGE ACTIVITEITEN

Het doen van onderzoek is de belangrijkste taak van de Rekenkamercommissie Coevorden. Naast de uitvoering van de hiervoor beschreven onderzoeken is de Rekenkamercommissie voornemens om in 2006 ook de hieronder vermelde activiteiten te ontplooiën. Voor een overzicht van de planning van deze activiteiten kunt u hoofdstuk zes raadplegen.

3.1 JAARVERSLAG 2006

Conform artikel 185, lid 3 Gemeentewet zal de Rekenkamercommissie Coevorden jaarlijks vóór 1 april een jaarverslag opstellen waarin zij zich verantwoordt over haar werkzaamheden en uitgaven van het afgelopen jaar. Het verslag over 2006 zal dus vóór 1 april 2007 aan de raad worden aangeboden.

3.2 ONDERZOEKSPLAN 2008

Conform de opzet van het Onderzoeksplan 2006-2007 zal de Rekenkamercommissie Coevorden ook voor 2008 een jaarplanning maken. Alvorens het Onderzoeksplan 2008 wordt opgesteld, stelt de rekenkamercommissie de raadsfracties en inwoners van de gemeente in de gelegenheid om suggesties voor onderzoeksonderwerpen te doen. In het onderzoeksplan zal de rekenkamercommissie aangeven op welke wijze zij invulling heeft gegeven aan deze ambitie.

3.3 EVALUATIE 2006-2007

Ter evaluatie van haar eigen functioneren zal de rekenkamer eind 2007 een evaluatie van haar eigen functioneren uitvoeren. Hiervoor zal input gevraagd worden van de raad, het college en de ambtelijke organisatie.

4 ORGANISATIE EN RELATIES

4.1 Organisatie

4.1.a. Taak- en rolverdeling

De Rekenkamercommissie Coevorden heeft besloten toekomstige onderzoeken niet volledig te laten uitvoeren door in te huren onderzoekers. Zij wil een aanpak waarbij met minimale financiële middelen een maximale output bereikt kan worden, zowel kwalitatief als kwantitatief. De taken en rollen van de betrokkenen zien er als volgt uit:

- ✓ een onafhankelijke ambtelijk secretaris die de leden van de Rekenkamercommissie Coevorden procedureel, inhoudelijk en beleidsmatig ondersteunt, onderzoeken inhoudelijk voorbereidt door het schrijven van onderzoeksopzetten, dossierstudies verricht en ondersteuning geeft bij onderzoekswerkzaamheden;
- ✓ externe leden die (overdag) een inhoudelijke bijdrage leveren aan onderzoeken en het schrijven van onderzoeksrapporten;
- ✓ onderzoekers worden op onderdelen ingehuurd,
- ✓ interne leden die het onderzoeksproces op de voet volgen, beperkt deelnemen aan onderzoekswerkzaamheden, maar wel actief betrokken zijn bij het afronden van onderzoeken d.m.v. het vaststellen van conclusies en aanbevelingen;
- ✓ administratieve ondersteuning van de reguliere maandelijkse vergaderingen vanuit de griffie, waardoor de secretaris maximaal tijd kan besteden aan onderzoeken.

4.1.b. Ondersteuning van de rekenkamercommissie

In tegenstelling tot de wens van de raad, is het niet mogelijk gebleken de functie van ambtelijk secretaris vanuit de griffie te vervullen. Dit vanwege gebrek aan menskracht en spanning rondom de onafhankelijkheid. De rekenkamercommissie heeft daarop besloten de ondersteuning van haar rekenkamer extern te werven. Voor het bepalen van de omvang en het profiel van deze functie, is advies ingewonnen bij acht rekenkamercommissies, bij de Kring van secretarissen van lokale rekenkamers en bij De Lokale Rekenkamer bv. Op basis daarvan wordt voorgesteld over te gaan tot het werven en aanstellen van een ambtelijk secretaris (0,4 fte). Deze bezit academisch werk- en denkniveau, heeft kennis van methoden van onderzoek en inzicht in taken van de lokale overheid en heeft geen relaties of betrekkingen die de onafhankelijkheid belemmeren. Zolang deze secretarisfunctie niet is ingevuld zal deze functie worden ingevuld door het inhuren van een onderzoeker die tevens secretaristaken zal vervullen.

De raad heeft bij het instellen van de rekenkamercommissie aangegeven dat secretariële ondersteuning niet ten laste van het onderzoeksbudget zou komen. Dit omdat de veronderstelling was dat de griffie deze functie zou kunnen vervullen, zonder dat het budget van de Rekenkamercommissie Coevorden daarvoor belast zou worden. Nu dit niet mogelijk blijkt te zijn, is een verhoging van het budget van de rekenkamercommissie nodig van € 22.000,- per jaar. Dit bedrag is opgenomen in de begroting (hoofdstuk 5) en conform het oorspronkelijk advies van De Lokale Rekenkamer aan de raad (17 mei 2004). Op deze manier hoeven geen concessies te worden gedaan aan aantal en kwaliteit van de onderzoeken.

4.2 Relaties

4.2.a. Relatie ten opzichte van de externe accountant

De rekenkamercommissie zal zich jaarlijks in een gesprek met de externe accountant overtuigen van de omvang en diepgang van de door de accountant uitgevoerde controles op rechtmatigheid. Zij zal op basis daarvan bepalen in hoeverre rechtmatigheid in zijn algemeenheid of in bepaalde aandachtsgebieden onderwerp dient te worden van het onderzoek van de Rekenkamercommissie Coevorden.

4.2.b. Relatie ten opzichte van het college betreffende 213a onderzoeken

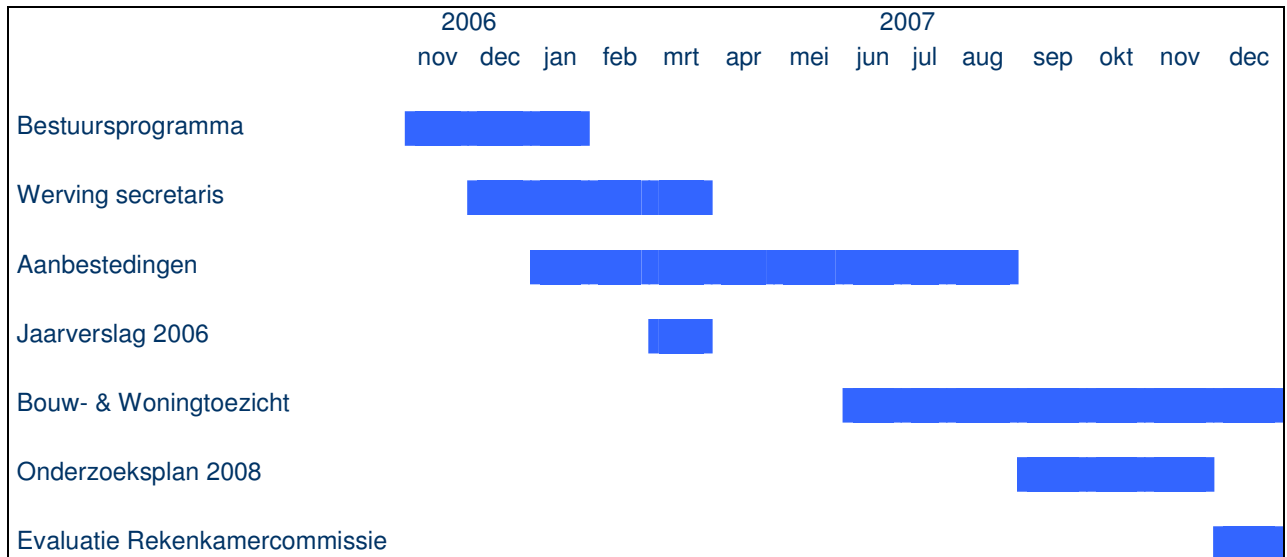
De wet verplicht het college de rekenkamercommissie op de hoogte te stellen van de voorgenomen onderzoeken in het kader van de verordening 213a. Het gaat hier om door het college geïnitieerde onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid. De Rekenkamercommissie Coevorden streeft ernaar goed en tijdig informatie uit te wisselen met het college over de door de rekenkamercommissie voorgenomen onderzoeken en de door het college zelf uit te voeren 213a-onderzoeken. Daarmee worden onnodige overlappings van onderzoeken voorkomen. Op dit moment zijn geen voornemens voor 213a onderzoeken bekend, waardoor dit proces van wederzijdse informatieverstrekking start met het overhandigen van dit onderzoeksplan aan het college.

4.2.c. Auditcommissie

De Controleverordening schrijft voor dat de Rekenkamercommissie Coevorden vertegenwoordigd is in de auditcommissie, tezamen met de externe accountant, de wethouder financiën, de concerncontroller, de gemeentesecretaris en een vertegenwoordiging uit de raad. De verordening vraagt, ten behoeve van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole, om periodieke afstemming tussen deze partijen. De Rekenkamercommissie Coevorden vindt verplichte deelname aan dit overlegorgaan vanwege haar onafhankelijkheid geen goede zaak en heeft haar argumenten daarvoor bij de auditcommissie bekend gemaakt. De rekenkamercommissie zal de komende maanden in overleg treden om te komen tot een oplossing.

5 ACTIVITEITENPLANNING

In onderstaande tabel vindt u de jaarplanning voor de activiteiten van de Rekenkamercommissie Coevorden voor de resterende maanden van 2006 en 2007.

6 BEGROTING

In onderstaande begroting voor 2007 is ervan uitgegaan dat de benodigde secretariële ondersteuning wordt goedgekeurd en dat het budget navenant wordt verhoogd.

Tabel 6.1 Begroting 2007

Post	Lasten
Vergoeding externe leden	10.300
Reiskosten	900
<i>Totale kosten externe leden</i>	11.200
<i>Secretariële ondersteuning</i>	22.000 ²
Bestuursprogramma	1.500 ³
Aanbestedingen	10.000
Bouw- en woningtoezicht	13.000
<i>Totaal onderzoeksbudget</i>	24.500
Totaal	57.700
Benodigd budget (incl. secretaris)	58.000
Saldo	300

² Zie voor toelichting 4.1.b

³ Het totaalbedrag voor dit onderzoek bedraagt €5000,-, waarvan €1.500,- ten laste komt van het jaar 2007.